

REACTIENOTA

Ontwerp Projectplan Waterwet 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop'

Inhoud reactienota

1.0 INLEIDING	3
2.0 GEVOLGDE PROCEDURE	3
3.0 INGEKOMEN REACTIES	3
4.0 BEHANDELING REACTIES	4

1.0 INLEIDING

Op 24 oktober 2023 heeft het college van dijkgraaf en heemraden het ontwerp Projectplan Waterwet voor project 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop' vastgesteld en daarmee ingestemd met de aanpassing van het watersysteem. Het ontwerp projectplan heeft vanaf 10 november 2023 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Op 14 november 2023 is er een inloopmiddag en -avond georganiseerd bij zaal 'De Eendracht' te Meddo. Deze inloop had een informatief karakter.

2.0 GEVOLGDE PROCEDURE

Het ontwerp projectplan in het kader van de Waterwet heeft 6 weken ter inzage gelegen. Voor dit plan wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

3.0 INGEKOMEN REACTIES

Tijdens de periode van ter inzagelegging heeft het waterschap twee schriftelijke zienswijzen ontvangen en twee mondelinge. De zienswijzen zijn geanonimiseerd en genummerd. In de bijgevoegde reactienota zijn de reacties en zienswijzen samengevat en beantwoord. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het projectplan.

4.0 BEHANDELING REACTIES

Zienswijzen

	Samenvatting zienswijze	Inspreker (bijlage 1)	Antwoord	Wijziging Projectplan Waterwet
1	De geplande houtopstand gaat schade geven aan het belendende perceel door schaduwwerking en bladresten.	A	U doelt hierbij op de geplande houtopstanden op de noordoever van de Beurzerbeek. Dit is een belangrijk onderdeel van het plan. Het gaat niet alleen om het tegenhouden van zon, maar het reduceren van daglicht, zodat waterplanten in de beek minder kans krijgen om zich te ontwikkelen. Om toch schaduw op de beek te krijgen, en minder schaduw op de landbouwpercelen hebben wij het projectplan aangepast. Het onderhoudspad op de noordoever zal 'slingerend' worden aangelegd, waardoor het pad iedere +/- 25 meter de beek 'raakt', zodat onderhoud aan de beek kan worden uitgevoerd. Rondom het onderhoudspad wordt beekbegeleidend bos (aan de zijde van de beek) en struweel/mantel-zoomvegetatie (aan de zijde van de landbouwpercelen) aangeplant. Op deze wijze ontstaan meer open ruimtes én is er geen hoog opgaande begroeiing direct grenzend aan de zijde van de landbouwpercelen.	Ja
2	Ons perceel ligt vrij laag. We vrezen onvoldoende werking van de drainage door verhoging van de waterstand, met als gevolg vernatting van het perceel.	A	De bodemhoogte van de zijwatergangen en de hoogteligging van de afwaterende duikers wijzigt niet. Alle afwaterende leggerwatergangen zijn meegenomen in de modellering en kunnen ook in de toekomstige situatie blijven afwateren. Ook het effect van de aansluiting van de zijwatergangen op de Beurzerbeek zal gering of zelfs afwezig zijn, omdat de nieuwe bodemhoogte van de Beurzerbeek niet hoger zal zijn dan de uitstroombodemhoogte van de zijwatergangen.	Nee
3	We zijn beducht voor een later aan te brengen bemestingsvrije zone, waardoor landbouwkundige waarde	A	De loop van de Beurzerbeek zal in het plan iets wijzigen. De bijbehorende bemestingsvrije zone (bufferzone) valt volledig	Nee

Reactienota Projectplan Waterwet 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop'

	wijzigt in natuurwaarde. Wordt daarvoor voorzien in een schadeloosstelling?		binnen het grondgebied van het waterschap. Een eventuele schadeloosstelling is daardoor niet aan de orde.	
4	Om het projectplan toe te lichten is door het waterschap een inloopbijeenkomst georganiseerd en is een groot aantal adressen van belanghebbenden bezocht. Vragen omtrent eventuele schade aan gebouwen, risico's van natschade en vragen omtrent beheer en onderhoud en schaduwwerking hebben hierin de revue gepasseerd. Wij verzoeken het waterschap om tijdens, maar ook na de uitvoering in contact te zijn met de belanghebbenden.	B	Voor alle KRW-projecten op het Achterhoeks Plateau zet het waterschap in op zorgvuldige communicatie- en participatie. Daarbij vinden we direct en nauw contact met belanghebbenden erg belangrijk. Voor ieder project hebben wij een vaste omgevingsmanager als contactpersoon aangesteld. Zijn gegevens zijn bij de belanghebbenden bekend. De omgevingsmanager zorgt dat belanghebbenden wanneer nodig op de hoogte worden gehouden van het project en is het vaste aanspreekpunt voor vragen vanuit de omgeving.	Nee
5	Wij hebben behoefte aan meer uitleg en duiding rondom het complete pakket aan opgaven op het Achterhoeks Plateau. Voor ons is een benadering van 'dit zijn maatregelen waar we geen spijt van hebben' onvoldoende, maar ook de uitleg 'dit moet van de KRW-opgaven' is voor ons onvoldoende. We zien in de ter inzage gelegde documenten geen verbindingen. Denkt u hierbij aan vragen als: Welke concrete vragen worden er gezet om het KRW-proces met de grensgemeenten beter te stroomlijnen? Welke inzichten heeft het waterschap t.a.v. de waterkwaliteit in het gebied? Wat draagt dit bij aan de totale KRW-opgaven? Welke probleemstoffen/nutriënten nemen we waar? Wat zijn de ervaringen bij projectgebieden waar vergelijkbare maatregelen zijn getroffen (retentiegebieden)? Hoe en welke verbindingen zijn er met het gebiedsproces? We verzoeken u om in vervolgprojecten, hierbij meer stil te staan en zijn altijd bereid mee te denken.	B	Uw zienswijze heeft niet alleen betrekking op het project Beurzerbeek benedenloop. De vraag heeft betrekking op de KRW-opgaven van het waterschap, andere overheden en maatschappelijke organisaties in brede zin. Wij hebben hierover met u een overleg gevoerd en (vervolg-) afspraken gemaakt over de wijze waarop wij u eerder bij deze projecten betrekken en hoe we u verder mee kunnen nemen in het beantwoorden van dergelijke vragen. We zijn blij met uw handreiking om mee te denken. De acties zijn inmiddels uitgezet.	Nee
6	Op enkele locaties is vrees voor wateroverlast onder bepaalde omstandigheden. In het gebied zijn enkele akkerbouwers actief. Deze teelten kunnen water op het land maar voor korte tijd verdragen. We verzoeken het waterschap om de bekende locaties in de toekomst zorgvuldig te monitoren en daar ook over in gesprek te blijven.	B	De locaties waar mogelijk wateroverlast kan ontstaan zijn in beeld. In januari 2024 plaatsen wij in het gebied een grondwatermonitorningsnetwerk waarmee we de effecten van de waterstand in de Beurzerbeek op de grondwaterstand goed kunnen monitoren (voor, tijdens en na het beekherstel). In combinatie met de waarnemingen van de belanghebbenden	Nee

Reactienota Projectplan Waterwet 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop'

			(perceeleigenaren) beoordelen we de effecten en nemen -zo nodig- maatregelen.	
7	Wij hebben vragen rond de keuze en opzet van de aanplant van groen/bomen. Het waterschap heeft aangegeven te kijken naar een alternatief, mede in relatie tot het benodigde onderhoud en schaduwwerking naar de belendende percelen. We begrijpen dat u medio januari 2024 hier meer inzichten in heeft. We verzoeken u deze inzichten met ons te delen.	B	Zie de beantwoording van zienswijze 1. Wij hebben onze inzichten inmiddels met u gedeeld.	Ja
8	We zien dat het waterschap zich inzet om de knelpunten zo mogelijk op te lossen en zo nodig te monitoren. We vragen u voor toekomstige projecten eerder met ons/het gebied in gesprek te gaan. Inbreng van gebiedskennis en inzicht in lopende processen kan zeker helpen in de opstartfase van een project en voorkomt veel extra gesprekken in een latere projectfase.	B	We hebben met u afspraken gemaakt om uw organisatie eerder in projecten mee te nemen en mee te laten denken over de aanpak. Zoals beschreven onder de beantwoording van zienswijze 5 zijn wij blij met deze vorm van samenwerking.	Nee
9	Indiener heeft bezwaar tegen het verwijderen van 4 stuwen, omdat het daarmee niet meer mogelijk is het water te beheersen. Indiener ziet een oplossing door gaten onder in de stuwen te maken, waardoor er voldoende afvoer is om het water te beheersen. Als landbouwer moet je het water kunnen stuwen. Daarom moeten er regelbare stuwen zijn in de beek.	C	<p>Er zijn meerdere manieren om het water te beheersen. In de huidige situatie bevinden zich vier stuwen in de Beurzerbeek. Dit zijn vaste overlaten. Deze zijn niet regelbaar, maar hebben een vaste drempel. Bij lage afvoeren is het peil gelijk aan de drempelhoogte van de stuw. Bij hoge afvoeren is er sprake van een grotere overstortende straal over de overlaat en is het waterpeil bovenstrooms van de overlaat hoger.</p> <p>In de toekomstige situatie bepaalt niet de hoogte van de vaste overlaten het waterpeil, maar de bodemhoogte van de beek. Dit is ook jaarrond een vaste bodemhoogte.</p> <p>In de planvorming hebben wij meerdere alternatieven onderzocht en de voor- en nadelen tegen elkaar afgewogen. We hebben gezocht naar een manier om zowel wateroverlast, droogte (vasthouden van water in het gebied) én een verbetering van de waterkwaliteit en natuurwaarden te ondervangen. Het plan, waarin we de functie van de stuwen vervangen door aanpassing van het beekprofiel biedt de meeste voordelen.</p>	Nee

Reactienota Projectplan Waterwet 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop'

			Het creëren van de door u voorgestelde gaten onder in de stuwen biedt geen oplossing voor het tegengaan van droogte. Dit probleem wordt daarmee alleen maar vergroot, omdat het water eerder wegstroomt.	
10	De watergang wordt verondiept door 40.000 m3 grond in te brengen. Dit is volgens indiener onnodig. De ruimte in de beek kan juist worden gebruikt om water vast te houden.	C	Door de beek te verondiepen verminderen we de drainerende werking van de beek. De aan te brengen grond vertraagt namelijk de toestroom van grondwater vanuit de ondergrond in de omgeving. Dit heeft een positief effect op het tegengaan van verdroging in het gebied tijdens de zomerperiode. Indiener heeft gelijk dat er ruimte nodig voor waterberging bij piekbuien. Deze berging vindt plaats in de ruimte <u>boven</u> de waterspiegel. Immers al wat er onder de waterspiegel zit (of dit nu 1 meter water is of 0,5 meter grond) is al gevuld en kan geen extra water bergen tijdens een piekbui. Waterberging gebeurt in dat geval in de ruimte waarin het peil van de Beurzerbeek stijgt. In de toekomstige situatie vindt die berging plaats in de laaggelegen natuurvriendelijke oever die langs de Beurzerbeek wordt aangelegd.	Nee
11	In een brief van het waterschap van 24 april 2023 staat genoemd dat schoon, voldoende water aanwezig moet zijn. Het gaat om het traject tussen de Duitse grens en de Greuneweg. Voordat het waterschap plannen maakt of werkzaamheden uitvoert moet eerst worden gemonitord of sprake is van een slechte waterkwaliteit afkomstig uit Duitsland. Plaats een sensor in de beek om de kwaliteit van het water te monitoren.	D	Al sinds 1983 meet het waterschap enkele keren per jaar de waterkwaliteit in de Beurzerbeek. Onder andere de resultaten van deze metingen hebben geleid tot het uitvoeren van deze plannen. De meetgegevens staan online. U vindt de gegevens op www.waterdata.wrij.nl onder het kopje 'dashboard waterkwaliteit'. Overigens dragen de maatregelen in dit project met name bij aan de biologische kwaliteit door het verbeteren van de inrichting van de beek. Appelant vindt dat het waterschap eerst moet monitoren wat er aan chemische verontreinigingen of nutriënten uit Duitsland komt. Ons project gaat primair over een goede inrichting van de beek voor een biologische waterkwaliteit. Niet, of slechts indirect over de vermindering van de chemische verontreinigingen of nutriënten. Ongeacht wat er uit Duitsland komt en wat we daar aan meten is een geschikte inrichting van de beek van belang. Dat kunnen en moeten we dus gewoon uitvoeren.	Nee

Reactienota Projectplan Waterwet 'Beekherstel Beurzerbeek Benedenloop'

12	Met het hoge water rond de jaarwisseling 2023/2024 is duidelijk geworden waar ingrepen nodig zijn in het watersysteem. Besteed het geld daaraan. Niet aan een project dat niet noodzakelijk is.	D	Dat er als gevolg van klimaatverandering ingrepen in het watersysteem nodig zijn, daar is het waterschap zich zeker van bewust. De projecten die we uitvoeren dragen bij aan een klimaatrobuust watersysteem. Dit geldt ook voor het project Beurzerbeek benedenloop. Met dit project maken we het watersysteem beter bestand tegen het veranderend klimaat door verdroging tegen te gaan en verbeteren we de (biologische) waterkwaliteit	Nee
13	Het is niet wenselijk de bestaande watergang te versmallen. In verband met klimaatverandering lopen de regenvalcijfers op. Vooral het afgelopen jaar (2023) was erg nat. Sloten moeten dit water kunnen verwerken.	D	Ook na herinrichting is de beek nog steeds overgedimensioneerd en heeft voldoende capaciteit voor extreme afvoeren. In de modellering is rekening gehouden met klimaatscenario's van het KNMI voor de maximale afvoeren.	Nee
14	Het terugbrengen van een oude beek in het stroomgebied is niet mogelijk. In Duitsland is op de plek van de oude beek industrie gebouwd. Daardoor is het terugbrengen in de oude situatie niet mogelijk en ook niet wenselijk in verband met de waterkwaliteit. Mogelijk dat door de industrie de waterkwaliteit niet goed is.	D	We brengen de Beurzerbeek niet terug naar de oude situatie. Wel passen we de beek aan zodat deze klimaatrobuust wordt. Dat wil zeggen dat het beeksysteem extreme buien kan verwerken én bijdraagt aan het tegengaan van verdroging. We herstellen daarbij het natuurlijke systeem door het realiseren van een beekbegeleidend bos. Zoals we in de beantwoording van zienswijze 11 schrijven, meten we de kwaliteit van het water afkomstig uit Duitsland regelmatig. Het waterschap voert gesprekken met de Duitse overheden om vervuiling die vanuit Duitsland ons beheergebied in stroomt in kaart te brengen en te verminderen. Dit maakt geen onderdeel uit van het project Beurzerbeek Benedenloop. Ook vormt de huidige waterkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.	Nee

Bijlage

1. Lijst met indieners (vertrouwelijke bijlage, wordt niet openbaar gemaakt)